

UGOVORI O PRIJEVOZU STVARI MOREM

**IZVORI PRAVA, DEFINICIJA,
UGOVORNE STRANE**

SKLAPANJE POMORSKO PRIJEVOZNIČKOG UGOVORA

ZAKLJUČNICA

CARGO BOOKING NOTE

DISPOZICIJA UKRCAJA

SHIPPER'S NOTE

NALOG UKRCAJA

SHIPPING ORDER

POTVRDA UKRCAJA (ČASNIČKA POTVRDA)

MATE'S RECEIPT

TRIPTIH

SKLAPANJE BRODARSKIH UGOVORA NA VRIJEME I PUTOVANJE (TIME CHARTER, VOYAGE CHARTER)

- Formularni ugovori
- Obrasci ugovora koje u praksi sačinjavaju udruge prijevoznika, a sastoje se od dva dijela:
  - 1.** Specificirani dio (rubrike u koje se upisuju podaci o prijevozniku, naručitelju, primatelju, robi, vozarini...)
  - 2.** Opći dio (unaprijed otisnute ugovorne klauzule - uvjeti poslovanja prijevoznika)
- Strukturno puno složeniji nego zaključnice iz pomorsko-prijevozničkih ugovora

PRAVNA VRELA ZA UGOVORE

- 1.** Prisilni propisi i pravila morala
- 2.** Ugovor (uključujući opće uvjete ugovora i praksu među ugovornim stranama)
- 3.** Uzance (lučke uzance –Lučke uzance iz 1950. i Lučke uzance za luke Riječkog zaljeva, 1982.)
- 4.** Trgovački (pomorski) običaji – čl. 4 PZ. – čl. 12 (3) ZOO
- 5.** Dispozitivni propisi Pomorskog zakonika
- 6.** Dispozitivni propisi ZOO-a
- 7.** Sudska i arbitražna praksa
- 8.** Pravna znanost - neizravno

UGOVORI O PRIJEVOZU STVARI MOREM

Ugovorom o prijevozu stvari morem **prijevoznik** se obvezuje da će prevesti stvari brodom, a **naručitelj prijevoza** se obvezuje da će platiti vozarinu.

IZVORI PRAVA PRIJEVOZA STVARI MOREM

- MEĐUNARODNE KONVENCIJE

1. *Konvencija o izjednačenju nekih pravila o teretnici, Bruxelles, 1924. (CMI, Haška pravila)*

Primjena: na sve teretnice izdane u državi ugovornici,

1.a *Protokol o izmjeni Konvencije o teretnici, 1968. (Haško-Visbyjska pravila) – proširenje primjene (teretnica izdana u ugovornici, prijevoz započeo u ugovornici, teretnica predviđa primjenu Pravila – Paramount klauzula)*

1.b *Protokol o izmjeni Konvencije o teretnici, 1979. (SDR)*

2. *Konvencija UN o prijevozu robe morem, 1978. (Hamburg, Hamburška pravila, UNCITRAL)*

3. *Konvencija o ugovorima o međunarodnom prijevozu robe u cijelosti ili djelomično morem (Rotterdamska pravila, 2009)*

IZVORI PRAVA PRIJEVOZA STVARI MOREM

- **Pomorski zakonik, čl. 447.-597. – kada se, i u mjeri u kojoj se, ne primjenjuju međunarodni ugovori (nacionalni prijevoz)**

BITNI ELEMENTI UGOVORA

- **Stvar (vrsta, količina)**
- **Prijevozni put (određeno ili opcionalno)**
- **Prijevoz brodom (u općenitom smislu)**
- **Naplativost ugovora (vozarina)**

STRANKE IZ UGOVORA O PRIJEVOZU STVARI MOREM

- Ugovor sklapaju prijevoznik i naručitelj kao ugovorne strane.

Prijevoznik: osoba koja sklapa ugovor s naručiteljem prijevoza – čl. 5., t. 40) PZ

- Naručitelj: osoba koja od prijevoznika naručuje prijevoz stvari (čl. 445. PZ)

Naručitelj je primarni, osnovni obveznik prema prijevozniku

(klauzula o prestanku obveza naručitelja nakon ukrcaja tereta – cesser clause)

"DRUGE" OSOBE IZ UGOVORA

- a) Krcatelj – naručitelj ili od njega određena osoba (špediter) koja na temelju ugovora o prijevozu stvari predaje stvari prijevozniku radi prijevoza (zahtjev da mu prijevoznik izda prijevoznu ispravu)
- b) Primatelj – osoba ovlaštena da primi stvari od prijevoznika (na temelju ugovora ili prijevozne isprave)
- c) Korisnik prijevoza – osoba koja prema prijevozniku ima određena prava iz ugovora o prijevozu stvari (naručitelj, krcatelj, primatelj)

POTPRIJEVOZNI UGOVORI

Ugovori koje naručitelj iz brodarskog ugovora sklapa s trećom osobom (podnaručiteljem)

1. **Naručitelj** odgovara brodaru za djela podnaručitelja
2. **Naručitelj**, na temelju ugovora, odgovara podnaručitelju
3. **Brodar** odgovara podnaručitelju za obveze iz potprijevoznog ugovora solidarno s naručiteljem.

Granica brodarove odgovornosti prema podnaručitelju:

prisilni propis i

brodarski ugovor, pod uvjetom da je podnaručitelju bilo poznato postojanje brodarskog (glavnog) ugovora.

UGOVORI O PRIJEVOZU STVARI MOREM

IZVRŠENJE (REALIZACIJA) UGOVORA

**OSPOSOBLJAVANJE
BRODA ZA PLOVIDBU**

**PRIPREME ZA UKRCAJ
I PRIJEVOZ**

KRCANJE TERETA

PRIJEVOZ

**PREDAJA TERETA
OVLAŠTENOM PRIMATELJU**

OSPOSOBLJAVANJE BRODA ZA PLOVIDBU

- OSPOSOBLJAVANJE BRODA ZA PLOVIDBU ULAGANJEM DUŽNE PAŽNJE DO POČETKA PUTOVANJA (PZ, čl. 460.)
  - a) Nautička sposobnost broda (opća i posebna); *seaworthiness*
  - b) Sposobnost za primitak, prijevoz i očuvanje tereta; *cargoworthiness*
- POMORSKO-UPRAVNI PROPISI (PZ, čl. 76.)

PRIPREME ZA UKRCAJ I PRIJEVOZ

- **DOĆI U LUKU UKRCAJA KOJA MORA BITI SIGURNA LUKA (BRISOVNA KLAUZULA)**
- **OSIGURATI MJESTO UKRCAJA (U LINIJSKOJ PLOVIDBI TO MORA PRIJEVOZNIK, U SLOBODNOJ NARUČITELJ)**
- **DOLAZAK BRODA U LUKU – PREDAJA PISMA SPREMNOSTI, KOJE JE VAŽNO ZA POČETAK TIJEKA STOJNICA**

VRIJEME PREDAHA

STOJNICE

PREKOSTOJNICE

IZVANREDNE PREKOSTOJNICE

- **REVERZIBILNE STOJNICE**
- **DISPEČ (DESPATCH)**
- **VREMENSKA TABLICA**

KRCANJE TERETA

- RASPODJELA TROŠKOVA I RIZIKA – STVAR UGOVORA, UOBIČAJENO “ISPOD VITLA”
- TERET SE MOŽE SMJEŠTATI NA PALUBU SAMO AKO JE NA TO PRISTAO NARUČITELJ ILI AKO SE RADI O TERETU KOJI SE OBIČNO SLAŽE NA PALUBU
- TERET SE MOŽE ZAMIJENITI AKO SE TIME NE MIJENJAJU ODREDBE UGOVORA NA ŠTETU PRIJEVOZNIKA
- IZDAVANJE PRIJEVOZNIH ISPRAVA

PRIJEVOZ

- **Prijevoznik mora dužnom pažnjom brinuti o teretu**
- **Prijevoz se izvršava ugovorenim (uobičajenim) putem**
- **Moguća izmjena odredišne luke (pazeći na interese imatelja teretnice)**
- **Dopuštena samo opravdana devijacija**
- **Službene godišnje preporuke IMO-a**

PREDAJA TERETA OVLAŠTENOM PRIMATELJU

- **OVLAŠTENI PRIMATELJ JE IMATELJ TERETNICE, A AKO NIJE IZDANA TERETNICA, ONDA JE TO OSOBA KOJA JE KAO PRIMATELJ IMENOVANA U UGOVORU O PRIJEVOZU. AKO NI U UGOVORU O PRIJEVOZU NIJE NAVEDEN PRIMATELJ, TADA JE PRIMATELJ NARUČITELJ**
  - **PRIMATELJ MORA ZAHTIJEVATI PREDAJU TERETA, UZ ISPUNJENJE OBVEZA IZ UGOVORA (TERETNICE)**
  - **PISANI PRIGOVOR PRIMATELJA U PROPISANOM ROKU**
- POTPISI NE MORAJU BITI VLASTORUČNI**

SMETNJE PRI PREDAJI TERETA

- PRIMATELJ SE NE JAVLJA
- PRIMATELJA NIJE MOGUĆE PRONAĆI
- PRIMATELJ NE MOŽE PREUZETI TERET
- JAVILO SE VIŠE OSOBA KOJE SE LEGITIMIRAJU KAO PRIMATELJI

PRIJEVOZNIK MORA TRAŽITI UPUTE OD KRCATELJA ILI OD NARUČITELJA (OD KRCATELJA SAMO AKO JE IZDANA TERETNICA).

AKO UPUTA IZOSTANE ILI JE NEPROVEDIVA, PO ISTEKU PREKOŠTOJNICA, MOŽE ISKRCATI TERET I DATI GA NA ČUVANJE (SAM GA ČUVATI)

PRAVO RETENCIJE – PRODAJA TERETA RADI NAMIRENJA PRIJEVOZNIKOVIH TRAŽBINA

PRESTANAK UGOVORA

- IZVRŠENJE UGOVORA
- PO SILI ZAKONA (TRAJNO ONEMOGUĆENJE IZVRŠENJA ZBOG VIŠE SILE)
- SUGLASNOM VOLJOM STRANAKA
- ODUSTANAK JEDNE OD UGOVORNIH STRANA
  - A) SVAKA STRANA MOŽE ODUSTATI
  - B) NARUČITELJ MOŽE ODUSTATI
  - C) PRIJEVOZNIK MOŽE ODUSTATI

UGOVORI O PRIJEVOZU STVARI MOREM

PRIJEVOZNE ISPRAVE

PRIJEVOZNE ISPRAVE

- 1. TERETNICA**
- 2. TERETNI LIST**
- 3. ELEKTRONIČKA IZMJENA
PODATAKA**
- 4. DRUGA PRIJEVOZNA ISPRAVA**

TERETNICA

Isprava kojom prijevoznik **potvrđuje** da je radi prijevoza na brod primio teret, te se **obvezuje** da će nakon završetka putovanja teret predati ovlaštenome imatelju teretnice.

Služi kao **DOKAZ** o postojanju i sadržaju ugovora o prijevozu.

OBILJEŽJA TERETNICE

1. VRIJEDNOSNI PAPIR (DAJE PRAVA POD UVJETOM DRŽANJA I PREZENTACIJE)
2. PRENOSIVOST (PREDAJA, INDOSAMENT, CESIJA)

IZDAVANJE TERETNICE

TERETNICU IZDAJE PRIJEVOZNIK (AGENT, ZAPOVJEDNIK), PREMA PODACIMA KRCATELJA, NA ZAHTJEV KRCATELJA I NAKON ZAVRŠETKA UKRCAJA.

TERETNICU VLASTORUČNO POTPISUJE PRIJEVOZNIK (AGENT, ZAPOVJEDNIK)

PRIJEVOZNIK JE, NA KRCATELJEV ZAHTJEV, OBVEZAN IZDATI NEKOLIKO IZVORNIKA TERETNICE, S TIM DA NA SVAKOM IZVORNIKU MORA BITI NAVEDEN UKUPNI BROJ IZVORNIKA

SADRŽAJ TERETNICE

1. NAZNAKA "TERETNICA"
2. PODACI O PRIJEVOZNIKU (NAZIV, SJEDIŠTE)
3. PODACI O IDENTITETU BRODA
4. PODACI O KRCATELJU (NAZIV, SJEDIŠTE)
5. PODACI O PRIMATELJU (NAZIV, SJEDIŠTE) ILI OZNAKA DA SE RADI O TERETNICI "PO NAREDBI" ILI NA DONOSITELJA"
6. LUKA ODREDIŠTA (ILI MJESTO I NAČIN GDJE ĆE SE TAKVA LUKA ODREDITI)
7. PODACI O TERETU (KOLIČINA, BROJ KOMADA, MASA, OBUJAM...) TE STANJE TERETA ILI OMOTA PREMA VANJSKOM IZGLEDU
8. ODREDBE O VOZARINI
9. DATUM I MJESTO UKRCAJA TERETA
10. DATUM I MJESTO IZDAVANJA TERETNICE
11. POTPIS PRIJEVOZNIKA (AGENTA, ZAPOVJEDNIKA)

VRSTE TERETNICA

1. PREMA VREMENU IZDAVANJA:

A) TERETNICA "UKRCANO" – STANDARDNA

B) TERETNICA "PRIMLJENO NA UKRCAJ" (izdaje se najčešće u linijskoj plovidbi kada krcatelj predaje prijevozniku teret prije nego brod stigne u luku ukrcaja, nije dokaz da je teret ukrcan na brod, a nakon ukrcaja izdaje se nova teretnica ili se na istoj teretnici upiše "ukrcano")

C) LUČKA TERETNICA (prijevoznik potvrđuje da je teret primio u luci ukrcaja i da će je ukrcati na brod koji je već u luci)

VRSTE TERETNICA - nastavak

2. S OBZIROM NA PRIJENOS:

- A)** TERETNICA NA IME (za preuzimanje tereta ovlašten je u teretnici imenovani primatelj, a prava iz teretnice mogu se prenositi samo ugovorom o ustupanju, s cedenta na cesionara, u okviru prijenosa cjelokupne pravne pozicije)
- B)** TERETNICA PO NAREDBI (prenosi se punim ili bjanko indosamentom)
- C)** TERETNICA NA DONOSITELJA (prenosi se običnom predajom (tradicijom))

VRSTE TERETNICA - nastavak

3. S OBZIROM NA MOGUĆE PRIMJEDBE PRIJEVOZNIKA:

- A)** "ČISTA" TERETNICA (bez primjedbi, odn. prigovora prijevoznika)
- B)** "NEČISTA TERETNICA" (s primjedbama, odn. obrazloženim prigovorima prijevoznika)

ČISTA TERETNICA

U okviru odnosa između prijevoznika i trećeg imatelja teretnice koji je u dobroj vjeri, smatra se da je prijevoznik preuzeo teret onako kako je naznačen u teretnici.

Prijevoznik protiv takvog primatelja uopće ne može podnositi dokaz da teret nije primio onako kako je navedeno u teretnici (neoboriva predmnjeva Uvedena Protokolom iz 1968. na Konvenciju o teretnici iz 1924.)

Banke, osiguratelji i kupci robe zahtijevaju čiste teretnice

NEČISTE TERETNICE

Ako prijevoznik u teretnicu unese prigovore (marginalne klauzule), ona postaje nečista. Prigovori moraju biti obrazloženi.

Prigovori se smiju unijeti:

- 1.** ako postoji opravdana sumnja u podatke o teretu što ih je dao krcatelj ili o oznakama na teretu ili nema razumne mogućnosti da se točnost podataka provjeri;
ili
- 2.** ako su oznake na teretu nejasne ili nedovoljno trajne

JAMČEVNO PISMO

Krcatelj se obvezuje prijevozniku naknaditi štetu koja može proizaći iz činjenice da je teret oštećen ili manjkav (prvenstveno, odgovornost prema primatelju).

Jamčevno pismo nikako i nikada ne proizvodi pravne učinke prema trećem ovlaštenom imatelju teretnice koji je u dobroj vjeri.

Prema krcatelju ono vrijedi, osim ako se nije radilo o prijevarnom postupanju prema trećoj osobi (Hamburška pravila)

TERETNI LIST

**PRIJEVOZNA ISPRAVA KOJOM PRIJEVOZNIK
POTVRĐUJE PRIMITAK ROBE NA PRIJEVOZ.**

**IZDAVANJE TERETNOG LISTA JE PREDMNIJEVA O
SKLOPLJENOM UGOVORU O PRIJEVOZU, NO NEPOSTOJANJE,
NEISPRAVNOST ILI GUBITAK TERETNOG LISTA NE UTJEČE NA
VALJANOST UGOVORA O PRIJEVOZU**

**IZMEĐU PRIJEVOZNIKA I KRCATELJA, TERETNI LIST
JE PREDMNIJEVA DO PROTUDOKAZA O PRIMITKU
STVARI KAKO JE U NJEMU NAVEDENO**

**IZMEĐU PRIJEVOZNIKA I PRIMATELJA, ON JE POTPUN DOKAZ
O PRIMITKU STVARI KAO ŠTO JE U NJEMU
NAVEDENO, A DOKAZIVANJE SUPROTNOG NIJE DOPUŠTENO**

OBILJEŽJA TERETNOG LISTA

- 1. NIJE VRIJEDNOSNI PAPIR**
- 2. NIJE PRENOSIV**
- 3. GLASI SAMO NA IME**
- 4. IZVORNIK (JEDAN) PRATI ROBU**

IZDAVANJE TERETNOG LISTA

**IZDAJE GA PRIJEVOZNIK, NA ZAHTJEV
KRCATELJA I PREMA KRCATELJEVIM
PODACIMA, U JEDNOM PRIMJERKU
KOJEG POTPISUJU PRIJEVOZNIK I
KRCATELJ, ILI OSOBE KOJE RADE U
NJIHOVO IME I ZA NJIHOV RAČUN**

SADRŽAJ TERETNOG LISTA

- 1. MJESTO I DATUM IZDAVANJA**
- 2. MJESTO I DATUM PREUZIMANJA STVARI**
- 3. PODACI O KRCATELJU (NAZIV, SJEDIŠTE)**
- 4. PODACI O PRIMATELJU (NAZIV, SJEDIŠTE)**
- 5. MJESTO ISKRCAJA**
- 6. PODACI O TERETU (MOGUĆE SU OBRAZLOŽENE PRIMJEDBE KAO U TERETNICI – ČISTI I NEČISTI TERETNI LIST)**

UGOVORI O PRIJEVOZU STVARI MOREM

**ODGOVORNOST POMORSKOG
PRIJEVOZNIKA ZA ŠTETE NA
TERETU**

ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA ZA GUBITAK I OŠTEĆENJE STVARI TE ZA ZAKAŠNJENJE

**ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA ZA
DVIJE OSNOVNE OBVEZE IZ UGOVORA
O PRIJEVOZU STVARI:**

- 1. PREDATI TERET NA ODREDIŠTU U
STANJU, VRSTI I KOLIČINI KAKO GA JE
PRIMIO;**
- 2. PREDATI TERET BEZ ZAKAŠNJENJA**

PRINCIP ODGOVORNOSTI

PRIJEVOZNIK ODGOVARA AKO NE DOKAŽE DA SU OŠTEĆENJE, MANJAK, ODNOSNO GUBITAK NASTALI ZBOG UZROKA KOJI SE NI SU MOGLI IZBJEĆI DUŽNOM PAŽNJOM – *ODGOVORNOST NA PRINCIPU PRETPOSTAVLJENJE KRIVNJE*

POSEBNI SLUČAJEVI ISKLJUČIVANJA ODGOVORNOSTI PRIJEVOZNIKA (IZUZETI SLUČAJEVI)

- PRIJEVOZNIK MORA DOKAZATI UZROČNU VEZU IZMEĐU IZUZETOG SLUČAJA I ŠTETE
- KORISNIK PRIJEVOZA USPRKOS TOME MOŽE ISHODITI ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA AKO DOKAŽE:
  - A) OSOBNU KRIVNJU PRIJEVOZNIKA, ILI
  - B) OSOBNU KRIVNJU NJEGOVIH RADNIKA ILI ZASTUPNIKA, A NE RADI SE O NAUTIČKOJ POGREŠCI
- DAKLE, RADI SE O ODGOVORNOSTI PREMA PRINCIPU DOKAZANE KRIVNJE
- HAMBURŠKA PRAVILA NE POZNAJU INSTITUT IZUZETIH SLUČAJEVA

IZUZETI SLUČAJEVI

- **Viša sila, pomorska nezgoda, ratni događaji, međunarodni zločini na moru, nemiri i pobune;**
- **Sanitarna ograničenja ili druge mjere i radnje državnih tijela;**
- **Radnje ili propusti krcatelja ili osoba ovlaštenih da raspolažu teretom ili osoba koje za njih rade;**
- **Obustava rada, štrajk, masovno isključenje radnika s posla ili bilo koja druga smetnja koja potpuno ili djelomice sprječava rad;**
- **Spašavanje ili pokušaj spašavanja ljudi i imovine na moru;**

IZUZETI SLUČAJEVI - NASTAVAK

- **Skretanje broda radi spašavanja ljudi i imovine na moru ili zbog drugih opravdanih razloga;**
- **Prirodni gubitak u težini ili obujmu tereta ili oštećenje (gubitak) koji nastane zbog vlastite mane, skrivene mane ili posebne naravi tereta;**
- **Nedovoljno pakiranje ili nejasne ili nedovoljno trajne oznake na teretu;**
- **Skrivene mane broda**

TRAJANJE ODGOVORNOSTI

- **OD PRIMITKA DO PREDAJE TERETA**
- **HAŠKA PRAVILA: OD UKRCAJA DO ISKRCAJA**
- **POMORSKI ZAKONIK: ZA VRIJEME PRIJE UKRCAJA, ODN. POSLIJE ISKRCAJA – Odstupanje od pravila da su ništave ugovorne klauzule koje ublažuju odgovornost prijevoznika**

ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA ZA SVOJE RADNIKE I ZASTUPNIKE

- PRIJEVOZNIK ODGOVARA KAO ZA SVOJE RADNJE I PROPUSTE, AKO POSTOJE OVE PRETPOSTAVKE:
  1. DA SU OSOBE O KOJIMA JE RIJEČ TE RADNJE ILI PROPUSTE POČINILE U SKLOPU SVOJIH POSLOVA I ZADATAKA, ODN. U OKVIRU SVOJEG ZAPOSLENJA; I
  2. DA SE NE RADI O NAUTIČKOJ POGREŠCI (PLOVIDBA ILI RUKOVANJE BRODOM).

HIMALAYA KLAUZULA – Proširenje na "nezavisne podugovarače"

DAKLE, PRIJEVOZNIK ODGOVARA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST OSOBA KOJIMA SE U POSLOVANJU SLUŽI JEDNAKO KAO ZA SVOJE RADNJE

SPECIFIČNOST POŽARA

- **PRIJEVOZNIK ODGOVARA ZA ŠTETU PROUZROČENU POŽAROM SAMO AKO SE DOKAŽE DA JE POŽAR SKRIVIO OSOBNOM RADNJOM ILI PROPUSTOM – PRINCIP *DOKAZANE OSOBNE KRIVNJE PRIJEVOZNIKA.***
- **TO ZNAČI DA I U SLUČAJU POŽARA PRIJEVOZNIK NE ODGOVARA ZA RADNJE SVOJIH RADNIKA. PREMA TOME, SITUACIJA JE ISTA KAO KOD NAUČIČKE POGREŠKE**
- **HAMBURŠKA PRAVILA U POGLEDU POŽARA PROPISUJU DOKAZANU KRIVNJU, ALI ONA NE MORA BITI OSOBNA**

OGRANIČENJE ODGOVORNOSTI PRIJEVOZNIKA

- **PRIJEVOZNIK ODGOVARA DO PROMETNE (STVARNE) VRIJEDNOSTI, ALI NE VIŠE OD PROPISANE GRANICE ODGOVORNOSTI**
- **NADOKNAĐUJE SE STVARNA ŠTETA, A U SLUČAJU ZAKAŠNJENJA I DALJNJA ŠTETA**
- **PROMETNA VRIJEDNOST:**
  - 1. U LUCI ISKRCAJA U VRIJEME DOLASKA BRODA (ILI U VRIJEME KAD JE BROD MORAO DOĆI); ILI PODREDNO**
  - 2. U LUCI UKRCAJA U VRIJEME ODLASKA BRODA UZ DODAVANJE TROŠKOVA PRIJEVOZA; ILI PODREDNO**
  - 3. ODLUKA SUDA**

GRANICA PRIJEVOZNIKOVE ODGOVORNOSTI

- UTVRĐUJE SE PO JEDINICI TERETA, U SKLADU S HAGUE-VISBY PROTOKOLOM:
  - A) 666,67 SDR PO KOLETU ILI JEDINICI IZGUBLJENOG, OŠTEĆENOG ILI ZAKAŠNJELOG TERETA, ILI
  - B) 2 SDR PO KG BRUTO TEŽINE IZGUBLJENOG, OŠTEĆENOG ILI ZAKAŠNJELOG TERETA;

PRIMJENJUJE SE IZNOS KOJI JE VIŠI (POGODNOST ZA TUŽITELJA-KORISNIKA PRIJEVOZA)

- MOGUĆE JE SPORAZUMNO POVIŠENJE GRANICE PRIJEVOZNIKOVE ODGOVORNOSTI IZMEĐU NARUČITELJA (KRCATELJA) I PRIJEVOZNIKA, UZ NAZNAKU POVIŠENE VRIJEDNOSTI ROBE
- U KORIST TREĆEG PRIMATELJA KOJI NIJE NAVEDEN U TERETNICI TAJ SPORAZUM NE DJELUJE

KONTEJNERSKI PRIJEVOZ – ŠTO JE JEDINICA TERETA?

- 1. KOLETO ILI JEDINICA TERETA NAVEDENA U TERETNICI, SAMO AKO JE U TERETNICI NAVEDENO KOLETO ILI JEDINICA TERETA SADRŽANA U KONTEJNERU, PALETI ILI DRUGOJ SLIČNOJ NAPRAVI;
- 2. KONTEJNER (PALETA I SL.), AKO U TERETNICI NIJE NAVEDENO KOLETO ILI JEDINICA TERETA – VAŽNOST TERETNICE

GUBITAK POVLASTICE OGRANIČENJA ODGOVORNOSTI

- **PRIJEVOZNIK GUBI POVLASTICU OGRANIČENJA ODGOVORNOSTI (I U VISINI I U OPSEGU) U SLUČAJU DA JE ŠTETA NASTALA ZBOG RADNJE ILI PROPUSTA KOJI JE PRIJEVOZNIK UČINIO, BILO U NAMJERI DA PROUZROČI ŠTETU BILO BEZOBZIRNO ZNAJUĆI DA ĆE ŠTETA VJEROJATNO NASTATI (ČL. 566. PZ2004)**

ODREDBE PZ-a: KOAGENTNOST I DISPOZITIVNOST

- ZAKONSKE ODREDBE O ODGOVORNOSTI PRIJEVOZNIKA SU RELATIVNO PRISILNE, ŠTO ZNAČI DA SE, U PRAVILU, NE DOPUŠTA SLOBODA UGOVARANJA NA ŠTETU KORISNIKA PRIJEVOZA
- IZUZECI:
  1. OŠTEĆENJE, MANJAK ILI GUBITAK NASTALI PRIJE UKRCAJA ILI NAKON ISKRCAJA;
  2. ŠTETA ZBOG ZAKAŠNJENJA;
  3. PRIJEVOZ ŽIVIH ŽIVOTINJA;
  4. PRIJEVOZ TERETA KOJI JE NA TEMELJU SUGLASNOSTI KRCATELJA SMJEŠTEN NA PALUBU